

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_04_Jazykověda a její složky_14

Autor: Michaela Leblochová

Škola: Základní škola Slušovice, okres Zlín,
příspěvková organizace

Název projektu: Zkvalitnění ICT ve slušovské
škole

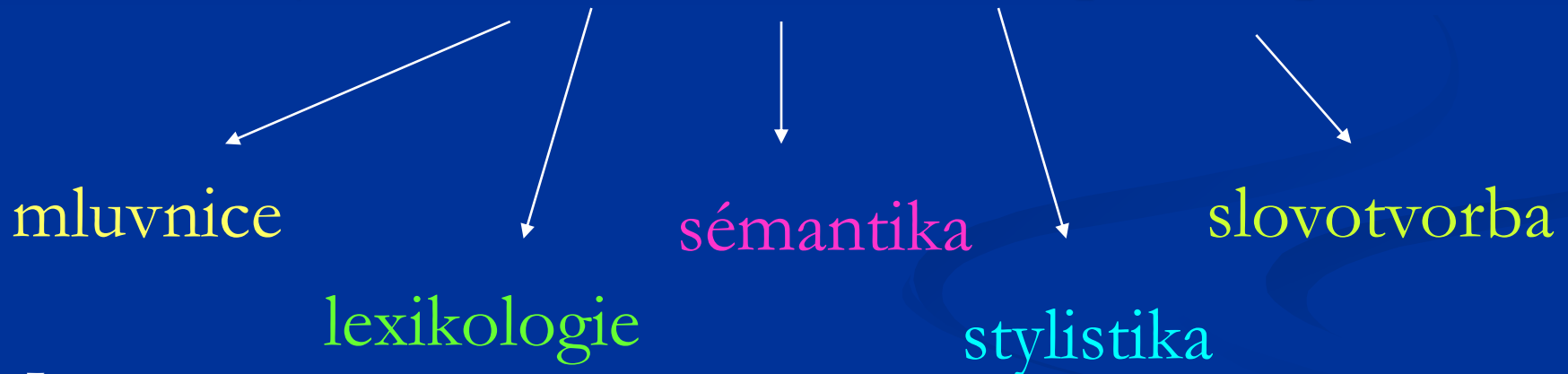
Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2400

Anotace

- Materiál (DUM – digitální učení materiál) je určen pro práci na interaktivní tabuli, popřípadě práci s dataprojektorem. Využít se dá v předmětu český jazyk, ročníku šestém. Je součástí tematického okruhu Jazyková výchova – 6. ročník.
- Materiál je určen k vyvození nového učiva a následnému procvičení.
- Žáci pracují s internetem.
- Podkladem pro tvorbu materiálu byla učebnice: Podkladem pro tvorbu materiálu byla učebnice: KRAUSOVÁ, Z., TERŠOVÁ, R.: *Český jazyk pro 6. ročník základní školy a první víceletého gymnázia*, Nakladatelství Fraus, Plzeň, 2003
- Vytvořeno: 2. října 2011

Jazykověda (**lingvistika**) = věda o jazyce a jeho užívání

- zahrnuje v sobě řadu dílčích disciplín, např.:

Internet

Vyhledejte na internetu, jak se slovo **jazyk** řekne v

a) angličtině **language**

b) italštině **lingua**

c) francouzštině **langue**

Dokážeš odhadnout, čím se zabývají jednotlivé složky jazykovědy?

Nauka o tvoření
slov

Zabývá se zvukovou stránkou
jazyky, pravopisem, skladbou,
tvaroslovím

MLUVNICE

Nauka o slovní
zásobě

STYLISTIKA

LEXIKOLOGIE

SÉMANTIKA

Nauka o významu
slov

Nauka o slohu

SLOVOTVORBA

Tajenka vám prozradí, jak se cizím slovem nazývá mluvnice

A	R	G	O	T
---	---	---	---	---

1. **Mluva** deklasovaných skupin, slouží k utajení sdělení

	D	R	U	H
--	---	---	---	---

2. **Mluvnická** kategorie přídavných jmen

H	A	N	Á	C	K	É
---	---	---	---	---	---	---

3. **Moravské** nářečí

		M	U	Ž
--	--	---	---	---

4. **Vzor** mužského rodu

T	Á	Z	A	C	Í
---	---	---	---	---	---

5. **Druh** zájmena (kdo?)

R	U	Š	T	I	N	A
---	---	---	---	---	---	---

6. **Východoslovanský** jazyk

	D	I	A	L	E	K	T
--	---	---	---	---	---	---	---

7. **Nářečí** – cizím slovem

Z	Á	K	L	A	D	N	Í
---	---	---	---	---	---	---	---

8. **Druh** číslovek

S	L	A	N	G
---	---	---	---	---

9. **Mluva** určité zájmové skupiny

Mluvnice = gramatika

Zabývá se a) **zvukovou stránkou jazyka**

b) **tvaroslovím**

c) **skladbou**

d) **pravopisem**

Přiřad'te správně termíny k jednotlivým složkám gramatiky

Podmět a přísudek	skladba
Psaní bje/bě	pravopis
Slovesný čas, tvar slova	tvarosloví
Znělé a neznělé souhlásky	Zvuková stránka jazyka

Zdroje

- Neoznačený obrázek dostupný na www.office.microsoft.com
- ▶ KRAUSOVÁ, Zdeňka; TERŠOVÁ, Renata. *Český jazyk pro 6. ročník základní školy a první víceletého gymnázia*. Plzeň : Fraus, 2003. 136 s. ISBN 80-7238-206-3.